

Posudek vedoucího na bakalářskou práci p. Bao Doa „Vztahy mezi Čínou a územím Vietnamu za dynastií Qin a Západní Han“

Autor se ve své práci zabývá problematikou raných vztahů mezi Čínou a územím dnešního Vietnamu, případně útvary, které jsou považovány za předchůdce pozdější vietnamské státnosti, v období prvních císařských dynastií Qin (221-207 př. n. l.) a Západní Han (206 př. n. l. – 9 n. l.). Šlo o dobu, která byla pro pozdější charakter styků mezi oběma zeměmi klíčová, protože za dynastie Qin došlo k prvnímu průniku Číňanů do politické a kulturní sféry raných „vietnamských“ politických útvarů, za následující dynastie Západní Han poté k přímému ustavení čínské nadvlády nad dnešním severním Vietnamem: tato vláda pak přetrvala po tisíc let a měla rozhodující vliv na formování vietnamské kultury.

Dané téma autor zpracovává na základě primárních pramenů čínských (především kronik *Shiji*, *Hanshu*, *Hou Hanshu*, stejně jako jiných textů, např. geografického spisu *Shuijingzhu*) a vietnamských, stejně jako na základě uspokojivě obsáhlé a relevantní literatury v západních jazycích, čínštině a vietnamštině.

Práce má logické a přehledné členění s vícevrstevným obsahem. V první části práce autor podává stručnou charakteristiku jednotlivých pramenů, s nimiž pracoval: údaje shrnuté v této kapitole vycházejí především z přehledných prací věnovaných problematice pramenů k čínským dějinám, případně z předmluv k jejich překladům. Možná bychom v některých případech očekávali podrobnější zhodnocení výpovědní hodnoty těchto pramenů k hlavnímu tématu práce, to by ovšem značně rozšiřovalo její rozsah a do značné míry i přesahovalo požadavky kladené na práci bakalářskou.

Další pasáže se zabývají mýty obklopujícími počátky vietnamského státu, které jsou zachyceny v prvních vietnamských kronikách ze 13. a 14. století n. l. Pojednání o mýtických počátcích Vietnamu je podáno velmi čtivě a přehledně. Samozřejmě vzniká otázka, co z uvedených pověstí v sobě může obsahovat alespoň zrnko reality. Jde o problém velmi složitý, který lze těžko řešit v rámci bakalářské práce, tím spíše, že i západní badatelé, především K. W. Taylor, evidentně přistupují k uvedenému materiálu překvapivě nekriticky. Autor si je ovšem těchto problémů vědom a průběžně kriticky

hodnotí uvedené legendy jako možný odraz starší tradice s určitým vztahem k realitě, ovšem také jako do značné míry odraz potřeb a názorů doby, v níž byla tato vyprávění poprvé zaznamenána, tedy 13.-14. stol.

Klíčová část práce je věnována pojednání o prvním spolehlivě doloženém útvaru kontrolujícím alespoň část dnešního Vietnamu: o čínskou dynastií Zhao ovládaném státu Nanyue. K tomuto tématu existují již spolehlivější soudobé čínské prameny. Autor na jejich základě a na základě sekundární literatury podává poučený výklad o dějinách vzájemných vztahů tohoto útvaru a prvních císařských dynastií, které vyvrcholily vojenským obsazením Nanyue hanskými vojsky v roce 111 př. n. l. Přitom projevuje schopnost samostatnému přístupu a dostatečnou kritičnost v práci s někdy rozpornými tvrzeními obsaženými v sekundární literatuře: jako velmi hezký příklad tohoto přístupu je možno uvést diskuzi o poloze komandéře Xiang a datu zániku království Aulac.

Rovněž tak závěrečné kapitoly věnované období hanské nadvlády až do povstání sester Trung v letech 40-43 n. l., které představovalo zásadní zlom v přístupu Hanů ke správě Vietnamu a je tedy oprávněně zvoleno jako událost, jíž práce končí, podávají relevantní a nezjednodušující pojednání o organizaci hanské správy ve Vietnamu a jejím vztahu k místním elitám. Na závěr autor připojuje krátký výklad o archeologických pramenech relevantních pro danou problematiku, které do značné míry potvrzují podrobně rozebrané údaje pramenů písemných.

Práce je – jak již bylo uvedeno – logicky a přehledně členěna a je psána čtivým a kultivovaným jazykem s minimem překlepů. Vhodně ji doplňuje kvalitně zpracovaná obrazová příloha.

Celkově podle mého názoru práce p. Bao Doa splňuje požadavky kladené na práci bakalářskou a navrhuji její hodnocení výbornou.

V Praze dne 12. 6. 2013

Mgr. Jakub Maršálek Ph.D.